

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլիտիկայի համար Տարեկան 12 ֆր.
» » » 6 ֆր.
Արտասահմանի համար (երկու քիչ մեկ
ծրարով) Տարեկան 14, վեցամսեայ 7 ֆր.
ԿԱՆԽԻՎ ՎՃԱՐՆԵԼԻ

Համակ դրամ եռայլն դրկիլ հետեւեալ հասցեով

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԻՐԱՎՈՒՆԿ» ԼՐԱԳՐՈՅ. — Վ.Ա.Ռ.Ն.Ա. (Պոլիտիկա)

Редакция на вѣст.

Rédaction du journal

„Ирaвункъ“

„Iravounk“

ВАРНА (България).

VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
էս չեն դրկուիր և յարմար դաստա-
նեւոր միայն կը հրատարակուին աւ-
րոյցովի կամ մասամբ:
Մանուցման տղը 20 սանթիմ. երե-
սեակ աւելի անգամներու համար 20 0/0
զեղջ կը լինի:

ԽՆԱՄԱԿԱԼ

ՏԻԿԻՆՆԵՐ

Վերջերս Կ. Պոլսոյ Ազգ. Հի-
ւանդանոցի Հոգաբարձութեան օ-
ժանդակելու նպատակաւ կազմուած
«Կանանց խնամակալութիւն»ը
անցեալ օր խիստ փայլուն նուա-
գահանդէս մը տուած է. այդ տի-
կիններ ինքնավստահութեամբ և
առանց այրերու օգնութեան պէտք
տեսնելու գնահատելի յաջողութիւն
մը ցոյց տուած են թիչ օրուան մէջ
800. ոսկի գոյացուցած ըլլալով:

Հանրօգուտ գործերու մէջ պո-
սիցի հայուհին ստէպ ինքզինքը
փայլեցուցած է. մանաւանդ Ալ-
գային Հայուհեաց և Դպրոցասէր
Տիկնանց ընկերութիւնները, որք
ուրիշ խմբակներէ աւելի գնահա-
տելի արդիւնք ցոյց կրնային տալ
եթէ յարատեւութիւն ունենային:
Բայց ցաւալի է որ ինչպէս մեր
արական սեռի, նոյնպէս և իգա-
կան սեռի մէջ յարատեւութեան և
հաստատակամութեան ոգին կը
պակսի. շատ անգամներ հանրօ-
գուտ ձեռնարկութեանց մէջ առա-
ջին աւթի մեր տիկիններու ցոյց
տուած վառ եռանդը թիչ և կարճ
ժամանակի մը ընթացքին մէջ մա-
րած ու մշտապէս կը գտնուի, կը
ըսուի թէ այս գրիթէ ընդհանրա-
ցած ազգային թերութիւն մը է
որ ուր որ ալ երթանք մեր հետ
կուգայ, ըլլայ Պոլիս, ըլլայ գա-
ւառները և ըլլայ արտասահմանի
մէջ:

Քանի մը տարի առաջ վառնա-
յի մէջ ալ մի քանի տիկիններ բարե-
հաճութիւն ունեցած էին Ազգ.
աղկանց վալ մարմնի խնամակա-
լութիւնը ստանձնել: Տիկիններու
այս խմբակ կարծես երկու տարի
հազիւ կրցաւ իր գոյութիւնը պահ-
պանել. ժողովուրդը ամեն առիթ-
ներու մէջ անոնց աջակցելու տը-
րամադրութիւն ցոյց տուաւ. հե-
տեւաբար խնամակալութեան լու-
ծուելու պատճառը միայն իրենց
մէջ պէտք էր փնտռել: Այդ տի-
կիններ իրենց պաշտօնավարու-
թեան առաջին ամիսներու մէջ
գործիլ և արդիւնք ցոյց տալ կը

սիրէին, բայց յետոյ աւելի խո-
սիլ և բանալու սիրեցին, հետե-
ւաբար քիչ առհնէ լուծուեցան,
վարժարանը երեսի վրայ ձգեցին
ու վարժուհին ալ յուսահատ ա-
ռաւ քաղց:

Պոլիտարհայոց մէջ հաստատա-
մըտութեան տեսակետով ամենէ
աւելի օրինակելի են Շուվայի հա-
յուհիք, որք 10-12 տարիէ ի վեր
իրենց ուսին վրայ առած են տեղ-
ւոյն աղջ. աղկանց վարժարանի
նիւթական և բարոյական բոլոր
հագարը. հոն հոգաբարձուհի ընտ-
րուած քանի մը տիկիններ են որ
զրամ կը հայրթայթեն, ներքին
կարգադրութեանց կը հսկին և
վերջապէս, անընդհատ մինչեւ ցարդ
կանգուն կը պահեն վարժարանը:

Ըսեք, Շուվայիք նախանձելի
չեն:
Ուրիշ առաւելութիւն մալ ու-
նին անոնք, որ եւրոպացի տիկին-
ներուն իսկ նախանձը կը շարժէ.
այդ տիկին-հոգաբարձուները ի-
գական սեռի ազատ քուէներովը
կընտրուին, կը աւանդէ, Շուվայի
հայուհին քուէարկութեան իրա-
ւունք ալ ձեռք բերած է, ինչ որ
եւրոպացի և ամերիկացի գեղեցիկ
սեռը գեռ չէ կրցած ձեռք բերել
հակառակ այնքան աղմուկ ու կը-
ռիւններուն որ կը մզէ երկար տա-
րիներէ ի վեր արու սեռի գէժ:
Շուվայի հայուհին իր սեռի յա-
տուկ աղջ. հաստատութեանց բա-
ցարձակ տէրն է. նա իր իրաւունքը
կը պաշտպանէ իր գործերուն
մէջ արական սեռի օտնձգութեանց
գէժ: Եւ պարտքի ու իրաւունքի
այս գիտակցութիւնը Շուվայի
հոգաբարձուհեաց գոյութիւնը ա-
պահոված է ու այդ շնորհիւ տաս-
նեակ տարիներու ընթացքին մէջ
նա անընդհատ կը յարատեւէ ու պի-
տի յարատեւէ:

Ահա այս օրինակէն ինչպէս կը
տեսնուի, պարտքի և իրաւունքի
գիտակցութիւնը հաստատ և յարա-
տեւ կընէ գործը: Մինչդեռ մին.
չիւ ցարդ թէ Տաճկաստան և թէ
արտասահման մեր գեղեցիկ սեռի
ամեն հանրօգուտ ձեռնարկութիւն.
ներ ապուպի պէս փալած ու անհե-
տացած են. որովհետեւ ձեռնարկու-
եղողներ առանց պարտքի և իրա-

ւունքի հիմնական գիտակցութեան
մի միայն հոսանքէ մը բռնուելով
իրենք զիրենք գործին մէջ գտած
են, զոր փառասիրութեան և հա-
ճոյակատարութեան տեսակ մը ձե-
ւակերպութիւն կը նկատեն, ուր
իրենց անձը զիրենք ընարող ժո-
ղովրդական ձայնին պատասխանա-
տու չեն տեսներ, այլ մի քանի
պաշտօնական կամ անպաշտօն ան-
հատի կողմէ ընտրուած ըլլալով
անոնց քմահաճոյքին համեմատ ի-
րենց քեյֆին ուզածէն չափ քիչ
մը կաշխատին կը տքնին և վեր-
ջապէս «ինչուս պէտք է» ըսելով
մէջէն կենան. և ամենք ալ իրա-
րու գէժ չարախօսութիւն ընելով,
բանբասելով զիրար կը լուծեն ու
գործէն կը պաղեցնեն. մինչդեռ
հանրութեան բազմաթիւ քուէներ.
րովը ընտրուող մը զինք ընտրող
ժողովրդական ձայնը իրեն նեցուկ
և խթան զգալով հաստատամտու-
թեամբ և տոկունութեամբ իր գոր-
ծը կը շարունակէ, առանց ասոր
անոր «ըսի ըսաւ» ինչպէս տալու:
Միւր իգական սեռի գիրքը ա-
ւելի բարձրացնելու համար արդ-
եօք լուսադոյն չի ըլլա՞ր Շուվայի
նման ամեն հայաբնակ քաղաքնե-
րու մէջ իգական սեռի քուէով ընտ-
րուած մարմիններ ունենալ, որոնք
իրենց սեռի յառաջգիծութեան,
զարգացման և դաստիարակութեան
համար հարկ եղած միջոցներուն
վրայ խորհին ու գործադրել լա-
նան:

Յ. Գ.

ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՀՈՌՈՎՄԻ ՆԵՏ

— — —

(Շար. նախորդ քիւիէն և վերջ)

«Հայ ազգ»ին հեղինակը կը
պատմէ մեղի նոյնչափ կարեւոր,
ուրիշ գէպք մը. կընէ թէ «պաշ-
տօնական ջարդերէն անմիջապէս
ետքը, Գուռը համոզեցին թէ Ա-
րեւելքի մէջ Յրանսայի աղգեցու-
թիւնը և կաթողիկոսներու վրայ իր
պաշտպանութեան իրաւունքը ջըն-
ջելու համար՝ ուրիշ միջոց չիկայ,
այլ միայն պակսեցնել իր պաշտ-
պանեալներու թիւը՝ կաթողիկոս-
թիւնը ընգունել փափաքողներու

գէժ արգելք յարուցանելով իրենց
փափաքը գործադրելու մասին և
պաշտօնական յարաբերութիւնները
խզելով Մեղիքեան հասարակու-
թեան Պատրիարքին հետ որ նոր
ընտրուած և հաստատուած էր Հը-
ռովմի աթոռէն: Հռովմէական ե-
կեղեցւոյ գէժ այժմ գործադրուած
այս գարշելի դրութիւնը, որ կը-
րօնի մը հնարամիտ հալածումը կը
նշանակէ՝ ներշնչուած է Թուրքիոյ
որպէս թէ բարեկամ և մեր սիրե-
լի արեւելցիներուն գէպի Յրանսա
տաճած անյիշի հակումին նա-
խանձորդ տէրութիւնէ մը:

Այսպէս ուրեմն, նոյն իսկ զըր-
բոյկին հեղինակին խոստովանու-
թեամբը, ոչ-կաթողիկ Հայերը ե-
թէ որոշեն իսկ մասնել Հռովմէա-
կան եկեղեցւոյ ծայր, պիտի հա-
լածուին Թուրքերէն որոնք ըն-
դունած են կաթողիկոսութեան յա-
րի փափաքողներուն գէժ արգելք
յարուցանելու բաղադրականութիւ-
նը: Գիտենք նաեւ թէ ասանկ կը-
րօնափոխութեան մը գէշ աչքով
պիտի նային օրթոտոքս Թուրքա,
այդ ահաւոր դրացին և զուցէ
Հայաստանի ապագայ աշխարհա-
կալը, նոյնպէս նաեւ բողոքական
Մեղիքի, Գերմանիա և Ամերիկա
որոնք կաթողիկ Յրանսայէ աւելի
մեծ զհոգութիւններ ըրին ամս-
քիւր համար մեր հալածուած և
սովալուկ եղբայրներուն ցաւերը:
Այս վնասներուն փոխարէն ի՞նչ
պիտի ըլլար մեր կրօնակիցներուն
օգուտը: Յրանսա պիտի կրնա՞ր
անոնց համար ձեռք բերել զոնէ
Լիբանանի վարչութեան նման
վարչութիւն մը: Գրբոյկին հեղի-
նակը նախատեսած է այս հարցը,
որուն ստիպան խուսափողական կամ
մանաւանդ բացասական պատաս-
խան տուած է: «Եթէ Հայերը կը
ըսէ հեղինակը, այն ատեն (կաթո-
լիկութիւնը ընդունելով) Լիբանան
լեռան Մարօնիթներուն շնորհուած
վարչութեան նման ինքնօրինու-
թիւն մը չը կարենան ձեռք ձը-
ղել, զոնէ իրենց արգի կացութե-
նէն շատ տարբեր վիճակ մը պի-
տի ունենան, որ օրինաւոր, պատ-
կառելի և նոյն իսկ թուրքերուն
համար յարգելի պիտի ըլլայ իր

կամ փոխառութեան մը շնորհիւ լրաց-
նել զոչափանալան երկաթուղիաց չի-
նութիւնը:

Իսկ վերոյիշեալ պայմանադրութեան
2-րդ կէտը չհաստատուելով սուլթանա-
կան կառավարութիւնէն, —ըստ ոմանց
արտասահմանեան հզօր պետութեան
մը աղքեցութեամբ, — պայմանադրու-
թիւնը ամբողջովին ջրամոյն կը լինի
ըստ նոյն պայմանադրութեան, թէ 1-ին
կէտը զօրութիւն պիտի աւելնէր ա՛յն
ատեն, երբ որ մինչեւ 20 յունվար Սուլ-
թանէն հաստատուէր 2-րդ կէտը:

Վերջապէս մայրաքաղաքի թերթի-
րուն նայելով, վերոյիշեալ պայմանա-
դրութիւնը լիովին ծննդաբան է եւ
Բօլքարական կառավարութիւնը մտա-
դրութիւն կունենայ փնտռելու 50 մի-
լիոն ֆրանկ եւ զոր կը յուսայ դտնել
Ա) կամ 6 0/0 հասոյթի ունեցած ըստ-
նիթով զիւրու էրիտառով, Բ) կամ քիչ
պայմանաժախ ունեցող փոխուս-
թեամբ: Մէկ խօսքով, ժողովուրդն
ալ արդի նախարարութիւնէն կակնկալէ
խնդրոյն բարեգործ կարգադրութիւնը:
Եւ Բօլքարական «Տէրութեան թեր-
թին» ներկայ տարւոյս 26-րդ թուին
մէջ կը կարդանք, նախարարական ժո-
ղովոյ 8 նախարարներէն ստորագրուած
յետագայ յայտարարութիւնը. —

«Նախարարութիւնը, ստանձնելով
երկրին վարչութիւնը, կը յայտարարէ
թէ պիտի առաջնորդուի յետագայ
սկզբունքներէն:

«1. Սահմանադրութեան եւ օրինաց
խտապահութիւնը եւ անոնց հաւասար
գործադրութիւնը ամէն բովանդակա-
տակներու վրայ, առանց խտրութեան
ասոնց քաղաքական համոզմանց:

«Վարչական զանազան ճիւղերուն
պիտի կոչուին պարկեշտ եւ կարող
անձեր:

«Կառավարութիւնը, յարգելով քա-
ղաքացոյց լիովին երաշխաւորուած ի-
րաւունքները, ամենայն խստութեամբ
պիտի գործադրէ օրինաց տրամադրու-
թիւնը օրինազանց անձիւն ղէմ:

«Կառավարութիւնը, թաղապետա-
կան եւ գաւառապետական խորհրդոց
եւ Ազգային ժողովոյ ընտրութեանց
մէջ, կը խոստանայ ընտրողաց ապահ-
ովել օրէնքէն արուած ազատութիւնը:

«2. Կառավարութիւնը ամէն ջանք
ի գործ պիտի գնէ՝ ներմուծելու համար
վարչական բոլոր ճիւղերուն մէջ հար-

կաւոր եւ անհրաժեշտ քարենորոգում-
ները:

«3. Ֆինանսական վարչութեան գա-
լով, կառավարութիւնը պիտի կատա-
րէ ելից մէջէն ամէն կարելի խնայո-
ղութիւններն՝ եւ ամենամեծ խստու-
թեամբ պիտի գործադրէ բիզնէի եւ
համարակալութեան կանոնները: Նա-
կէ սովորական ելքերը գոցել՝ բիզնէի
մէջ նախատեսուած սովորական մուտ-
քերով միմիայն: Իսկ չինտութեանց եւ
պետական ուրիշ պիտոյից համար եղած
արտասովոր ելքերը պիտի կատարուին
յատուկ կանոններով, միայն ա՛յն ատեն
երբ որ արտասովոր միջոցները լիովին
կը արամագործին սոյն ելից կատարման
համար:

«4. Կառավարութիւնը պիտի աշխա-
տի ամենալաւ եւ բարեկամական յա-
րաբերութիւններ պահել Ռուսաց կայ-
սերական կառավարութեան հետ, ու-
րիշ բոլոր մեծ տէրութեանց կառավա-
րութեան հետ, մանաւանդ գերիշխան
պալատին հետ, եւ զրացի տէրութեանց
կառավարութեան հետ:»

Ա.կարի

ԼՐԱՔԱՂ

Ստամբուլէն եկած թղթակցութե-
նէ մը կիմանանք թէ տեղւոյն ազ-
գայինք առաջ, տեղապահ Տ. Բար-
կէն վարչապետի յորդորներէն ազ-
գուած վաճառ սովորաց ի նպաստ
հանգանակութեան ձեռնարկած են
սխալութեամբ:

— Լոնտոնէն Տ. Կարապետ Կիւլ-
պէնկեան եւ 40 սակի զրկած է
Պատրիարքին նոյն մարդասիրական
նպատակաւ:

— Հաւաստի աղբիւրներէ առ-
նում վերջին տեղեկութեանց հա-
մածայն հաստատուած է թէ հան-
դուցիալ Նուպար բաշան ոչ զրա-
ւոր ե ոչ ուլ անգիր ո եւ է կտակ
չէ ձգած, այլ ինչպէս կերեւայ իր
ժառանգորդներուն կամքին յանձ-

ունենալու:

Բոլորովին անձանթ աշխարհ
մը է Մանուրի լեռնագօտին նոյն
իսկ թուրք կառավարութեան հա-
մար: Իր այժմու բնակիչներն են
Տէրսիմիլ քրդեր, որոնք շատ մը
ցեղերու ու դասակարգերու կը
բաժնուին, մին՝ միւսէն աւելի
վայրագ ու բարբարոս: Լեռնաշղ-
թայի միջին գիծերուն վրայ կը
գտնուին, կըսեն, բոլորովին վայրե-
նաբարոյ ցեղեր, որոնց մէջ հայեր
ալ կան, եւ կապրին գեռ շատ նախ-
նական միճակի մէջ: Բարձրահա-
սակ, չոր, հուժկու մարդիկներ,
խստակեաց եւ սակաւակեր: Երբեք
կը գոհանան լեռնային բուսեղէն-
ներով կամ կենդանեաց կաթով եւ
հեռի կը փախչին ուրիշ մարդիկ-
ներէ, ո՞վ գիտէ ինչ աւանդական
սովորութեամբ: Կը խօսին մաս-
նաւոր լիզու մը, բոլորովին տար-
բեր սովորական քրդերէնէն, բա-
նասիրաց մասնաւոր ուսումնասի-
րութեան կարօտ ու չընթացողութեան

նոժ է բարեգործական հաստա-
տութեանց բաժին հանել իր ստաց-
ուած քէն:

Պօղոս բաշա Նուպար 500 եգիպ-
ոսկի Ալեքսանդրիոյ քաղաքապե-
տութեան յանձնած է աղքատնե-
րուն բաժնելու համար: աւելի ա-
ռաջ ալ Ալեքսանդրիոյ թաղ. խոր.
հրդոյ միջոցաւ գաղթական ազ-
գայնոց պատասխարման համար հա-
զար սակի տուած էր: Պօղոս բա-
շայի այս առատաձեռնութիւնն ե-
րաշխիք մը կը համարուի թէ իր
մեծանուն հօր ձգած ժառանգու-
թեան կտրեւոր գումար մը կը
յատկացնէ ազգային բարեգործա-
կան հաստատութեանց:

— Շուճու Վարդանանց հանգէ-
սի միջոցին աշակերտաց յատկաց-
եալ բնմը փրկել է, ու ներկայը
ստրասպարտար եղեր են: Բայց բա-
րեւախտարար առանց ո եւ է ծանր
փնտսի ամէն ինչ կրկին կարգադրած
եւ հանգէսը շարունակած են:
Միայն զանգատ մը կը հասնի
մեզ թէ տեղւոյն տնօրէն դասա-
տուն չէ լծողատրած ոչ դպրոցա-
կանաց հանգէսին մէջ առնաբա-
նելու, առարկելով թէ հանգէսը
միայն դպրոցական է:

— «Եղբայրական օգնութիւն
Թուրքիոյ ֆնասուած Հայերուն»
զրքին խմբագրութիւնը 5,000
լուպլի ուղարկած է Պօլսոյ ռուս
դեսպանին չորրորդ ռուսահայ որ-
բանոց մը եւս հաստատելու համար:
նոյն խմբագրութիւնը 2,000 ռուպ-
լի ալ զրկած է վաճառ սովորաց
հայոց նպաստելու:

— Ռուսահայ թերթերէ կիմա-
նանք թէ որբեր խնամելու գործին
համար Պաքուի մէջ 30,000 ռուպ-
լի հանգանակուած է:

— Կ. Պօլսէն Մշակի գրած էն
թէ Մնզլիոյ թագուհին իր տան
պատուաւոր տանկերէ անուանած
է նախկին Պատրիարք Ամեն. Իզ-

թաւուտ անտառներով, որ ամեն
հաղորդակցութիւն գրեթէ անկա-
րելի կը դարձնեն: Հակառակ ըն-
դունուած սովորութեան ներս չեն
ընդունիր արհեստաւորներն իսկ,
այլ մասնաւոր վայրեր որոշուած
են ուր անհրաժեշտ պիտոյքին կը
գոհացնեն, կամ նժոյգին լուսնի
կուտան: Կը հազնին ինչ որ գըտ-
նեն կամ կողոպտեն չընկալեն:
Եւ կը դաւանին կրօնք մը, որուն
հաւատալիքները ոչ ոք կարողա-
ցած է գիտնալ: Թերեւս իրենք
ալ չեն գիտեր: Ունին կրօնապետ-
ներ Դեղի անունով, որոնց կը հը-
պատակին ամենայն խոնարհու-
թեամբ եւ երկիւղածութեամբ: Դէ-
զէն կը չընթացայ եւ յաճախ կայ-
ցելէ իրենց: ու միսթիքական ա-
րարողութիւններ կը կատարէ գի-
շերային յառաջացած ժամերու միջ
նուագարաններու ձայնով: Տէրսի-
մի չընկալաներէն անվտանգ կարե-
լի է անցնիլ միայն այն ատեն,
երբ Դեղի մը գիտցած եւ սիրա-

միւրեանը:

— Քէօստէնէի Պատ. Թաղ. խորհուր-
դը հետեւեալը կը հաղորդէ մեզ ի հրա-
տարակութիւն:

Փետրվար 28 կիւրակէ օրն Հայ-
կազեան վարժարանի մէջ անգի
ունեցած վիճակահանութեան առ-
թիւ թաղական խորհուրդս պար-
տաւորութիւն կըզգայ հրապարա-
կա իր խորին շնորհակալութիւնը
յայտնել այն կրթասէր ազնիւ
տիկնանց եւ օրիորդաց՝ որք կազ-
մակերպեցին սոյն վիճակահանու-
թիւնը իրենց նուիրած ընտիր ձե-
ռագործներով եւ ուրկէ վարժարա-
նիս հազար ֆրանկ հասոյթ մը
զոյացաւ:

Շնորհակալութեամբ կը յայ-
տարարենք թէ Տիար Թաղաւոր
Պէնիանի ընդ Օրիորդ Հայկազու-
հի Ն. Յրէնկեանի ամուսնութեան
առթիւ փոխան ծաղկեփունջի հե-
տեւեալ նուիրատուութիւնները ե-
ղած են ի նպաստ տեղւոյս Ազգ.
վարժարանի:

Տ. Մարգարեան եւ Գէորգեան ֆր. 30
» Մարտիրոս Բարչաեան » 20
» Գրիգոր Թաղաքեան » 20
» Հայկազ Հայթեան » 20
» Լեւոն Սեղբոսեան » 20

— 110

— Պօլսոյ թերթերը կը գրեն
թէ Օսմ. կառավարութիւնը վա-
նայ հայ կարօտելոց բաշխուելու
համար 2,000 սակի նպաստ մը
զրկել է վան, ուր կուսակալին
նախագահութեան տակ կազմուե-
լիք յանձնաժողովի մը միջոցաւ
պիտի բաժնուի կարօտեալներուն
(իմա մեծագոյն մասը իսլամնե-
րուն):

Երկրագործական գրամատունն
ալ 160,000 զրուշի փոխառութիւն
մը ըլլած է եղեր նոյն նահանգի
երկրագործաց համար:

— Պատրիարքի հրաւիրանք Տի-

շահիլ, կամ անոր մարդոցմէ միոյն
ընկերակցիլ: Այլապէս անկարելի
է քաջառողջ եւ չկողոպտուած տեղդ
հասնիլ:

Տաճկական զօրաբանակներ թն-
դանթներով ու պատերազմական
ամեն տեսակ զորքներով զինեալ
անկարող եղած են ընկճելու այս
լեռնաբանակները, Տէրսիմիլներս
թափանցելու: Մանուրի լեռնակա-
տարները բարձրանալու, ու Մանուր
մնացած է յար հպարտ ու յաղթա-
կան, իր սպիտակ գոգաթներով
ու լեռնային անվեհեր ժողովուր-
դով, պահելով իր մէջ հինաւուրց
անցեալի մը հետքերը, որոնք ո՞վ
գիտէ, ե՞րբ լոյս աշխարհ պիտի
զան ու լուսաբանեն պատմութեան
աղօտ էջերը:

Գևորգի

կին Աննա Եսայիան յանձն առած է վանայ սովետոյ ինպատակ կարող դասակարգի Տիկիններէ հանգա- նակութիւն ընել :

— Քսան տարիէ ի վեր իր ամուսինէն բաժնուած կնոջ մը վեհ- կաթողիկոսի հրամանաւ թողնուած թիւն եղած է ուրիշի մը հետ ա. մուսնանալու . և քանի մը օր ա. ուշ այս ամուսնութիւնը կոտորուած է Պոլսոյ մէջ :

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՆԸՆ ԵՖԵՆԻՍ ԹԻԳՐԱՍՅԱՆ

Վիեննայի ալեւան հասկանալի- լերէ պիտան, էլեւզմ էվորատա պուլնան Պուկարիանը թիւարէթ նազըը Մ. Նաչեվիչ վէ մալիյէ նազըը Մ. Թէնով պանգալարէ իսթիգրազ մէսէլէսին պիւր տէրէ- ճէ հալլ իթմիչէր տիր, իճրա օ. լընան միւզէքէրէլէրին նէթիճէսի շու նօգթալարտան իպարէթ տիր . 1) Շարք չըմէնտիֆէրլէրի էսքի հալի իւզէրինտէ գալաճագ, հանի հաբըլուպ տէ հարըտա գալմըլ օ. լան իթինճի խաթթ հաբըլմայա- ճագ, վէ չըմէնտիֆէր շիւքէթի թարիֆէսին էնտիւրէճէք տիր . 2) 100տէ 6 ֆաիլլէ 45 միլեօն ֆրանգ իսթիգրազ օլաճագ . 3) Պուկարիանը պիւթիւն էսքի պօրճլարը 100տէ 5 ֆաիլլէ պիւ- լէշտիրմէք իչիւն պիւր մուգալլէ իմզալանճագ, 88 1/4 ֆիլլաթլէ . հէնի իսթիգրազ օլընան, 45 միլ- եօն ֆր. այլը գալաճագ տըր : Պուկարտան մատա 50 միլեօն ֆրանգ իչիւն պիւր իսթիգրազ տախի իմզալանճագ . պու մէպ- լաղ իլէ Պուկարիա իլիմանլար վէ չըմէնտիֆէր ինշաաթընը իւրի կէօթիւրէճէք տիր :

ՀԻՃԱԶ ՎԻԼԱՅԵԹԻ

Սթանպուլտան վէրիլէն պիւր թէ- լէկրաֆըն պէյանընա պիտան, եռմուրճագ խաթթալըը Մէքէ- տէ տախի պաշ կէօթէրմիշ տիր : Ճիտտէտէ վուգու պուլան իսթի- լալտա ասքէրլէր իշթիւրաք իտուպ խըրսըլըգլար վէ ատէպսիլլիքէր իճրա իթմիչէր :

Հինտիւլը հաճըլարըն սօյուլմուշ օլմալարընտան տօլայը ինկիլիզ էլլինին միւրաճաթը իւզէրինէ, չալընան էշիալարըն պուլընմըլ վէ սահիպլէրինէ վէրիլմիշ օլաղընը Սատըր ազամ էյիյէ պիւտիրմիշ տըր :

Գօնսոլոսլարըն րաբօրթլարը պիւթիւն Հիճազ վիլայէթինտէ ու- մումէն գարըլըզլըգ հիւքմ իթաի- կինի վէ հիւքիւմէթին թէսիւրի գալմամըլ օլաղընը վէ քէնտիլէ- ըր թէհիլլէքտէ պուլընտըգլարընը պիւտիրմէքտէ տիրլէր . պու հալա- տիստէն տօլայը Սթանպուլտա պա- խուսուս Եըլտըլտա րահաթսըլըգ հիւքմ իթմէքտէ տիր : Սուլթա-

նըն թալէպի իւզըն՝ սըհհիյէ գօ միսիօնը Ճիտտէտէն գարտնթինա գօրտօնընը գալտըրմագ իչիւն միւ- սատէ վէրմիշ տիր : գօմիսիօնըն զաննընա պիտան պիւթիւն Հիճազ վիլայէթինտէ խաթթալըգ հալը- մըլ տըր :

Պու կիւնէ գատար 16,000 հա- ճըլար Ճիտտէյէ չըգմըլար :

ՏՐԵՑՅԻՏ ՄԵՍԵԼԵՍԻ

Էսթէրհազի մուհաքէմէէ էս- նասընտա պէյան իթաի քի, էնթ- րաւսիթաւնըն մուհարրիւրի Հանրի Բօշֆօր իտարէի ասքէրիլէտէն ըըշֆաթ ալմըլ օլարագ Տրէյֆիւ- լին ալէհինէ հազմըլ տըր : Էս- թէրհազի պու հօլտու տահա պիւր թագըմ սըլար մէյտանա չըգար- մըլ վէ պիտան ալէյհ Տրէյֆիւլէ գարըլ օլանլար բէք քիւլիւք գալ- մըլար տըր :

Թէմիլիզ մահքէմէսի սօն գարարը իլէ Տրէյֆիւլին տալաճընա միւ- թէտալիւր օլան էվրազլարը (տօսիւ) հարպիլէ նազըլը Մ. Ֆրէյսինէ- տէն իսթմիշ տիր . պու տախի պի- լա թէէլիւր մէգըիւր էվրազլարը մահքէմէյէ թէսիւր իտէճէք :

ՄԻԻԹԵՆԵՎ ՎԻՑԵ

Պիկրատտան մարտ 8 թարիլի- լէ չէքիլէն պիւր թէլէկրաֆա պի- նան, Գրալ Միլան Սերպիա օր- տուսընը ումուսի գօմանտանը- ղընտան իսթիֆա իտէրէք Սեր- պիտան չըգաճագ տըր : Միլանըն եէրինէ ժէնէրալ Պէլիմարքովիչ գօմանտան թային օլընաճագ :

— Կիրիտտէ պուլուսն Գարա- տալը գալթիլէլէր իքի կիւն մուգատտէմ մէմլէքէթլէրի ճանի- պինէ ալիմէթ իթաիլէր :

— Թէրքի սիւհա գօնֆէրանսընա իշթիւրաք իթմէք իչիւն թիւրք հիւքիւմէթինէ կէօնտէրիլէն պէ- յաննամէյէ Պապը Ալի ճէվապ վէ- րուպ, մէպտէն գապուլ իտէճէկի- նի պիւտիրմիշ տիր :

Գօնֆէրանտա էվրոքա տէվ- լէթլէրինտէն մատա, Ամերիգա, Ճաբօն, Չին վէ Սիւս հիւքիւ- մէթլէրին տախի մուրախալարը պուլընաճագ տըր :

— Իթալիա տէվլէթի Չին իլէ միւնասէպաթընը տէվամ իթմէք իչիւն Գունկ-Լի-Եմէնտէն թալէպ իթմիշ տիր քի բէտտ իթաիկի նօթայը կէրի ալըն վէ պիլ ախէ- ըէ իթալիանըն լէքիլիֆի իչիւն մուխապէրաթա պաշլանսըն . պու- նունլէ պէրապէր իթալիա Սան- Մուս քէօրֆէյիլի Չինտէն իսթէ- մէքտէն կէրի տուրմայաճաղընը տէ պիւտիրմիշ տիր :

— Մ. Ամերիգանըն ճուհուրի- յէթ իչիսի Մ. Մաք-Քիլիլի մէճ- լիսի վիւքէլանըն գարարը իլէ գօ- մանտան Օթիսէ էմիլ վէրմիշ տիր

քի թէէլիւր իթմէքսիլիլի Ֆիլիբին ասըլարըն իւզէրինէ հիւքիւմէ պաշլանսըն :

— Սֆիւսըն Միլ կալէթաւըն- տան ալարագ Սթանպուլ ճէրիտէլէ- ըր իթիտէքի իպարէի նէշր իթ- տիլէր . «Պիր չօգ մէմուրլար թահ- գիւրմիլ մէքթուպլար գապուլ իթ- տիլէր . մէքթուպլէր մէմուրլարըն իսթիֆա վէրմէլէրինի թալէպ իթ- մէքլէ, էկէր մարտ 1 է գատար իսթիֆա իթմէք իսէնիլ էօմիւ- նիլլէ էօտէյէճէքսինիլ տէրլէր ի- միշ » :

— Սպանպուլ թարիլի իլէ հա- ճըլըգ իչիւն Հիճազա կիտէն իս- լամլարըն հօլմէսարիֆլէրինի Սուլ- լան խաղիլէի խասատան էօտէ- մէքտէ տիր :

— Բուսիանըն Լօտրա սէֆիլի Մ. տը Սթալ թէրքի սիւհա գօն- ֆէրանսընա բէյիս թային օլընա- ճագ ըմըլ :

— Գիպալըլարըն հարպիլէ գօ- մանտանը Մաքսիմօ Կօմիս Ամե- ըիպալըլարտան իւշ միլեօն տօլար գապուլ իթմիշ վէ տանըն մէճ- լիսի ումուսիլինէ իթաաթ իթմէ- միշ օլմասը սէպէպլէրլէ թահթը մուհաքէմէյէ ալընաճագ . Մէճի- սին պուսօն գարարը Գիւպա է- հալիսինտէ ֆէնա թէէսիւր հասըլ իթմիշ . Կօմէս քէնտիսինի մէճ- լիստէն տահա գուլվէթի կէօր- մէքտէ տիր :

ՃԻՆԱՅԵԹԼԵՐ

Շէհրիմիլ ըլմ միլլէթինտէն Գարբօ Սգօրտինի նամ շախս էվ- վէրի կիւն պաղա կիտուպ քէօք- տէ քէնտի քէնտիսինի ասմըլ տըր : Գարբօնըն բէտէլի վէ գարտաշը տախի պու հօլլէ քէնտի էօմիւր- լէրինէ նիհայէթ վէրմիլլէր իտի : Պիր ֆամիլիտան իւշ քիլիլին պու հօլտանէֆալլէրինէ գաթ իթմէ- լէրի մուհիլի թէէսիֆ օլաղը կիպի, ֆինուր թըպպիլի էլէ իշ- թիլալ իտէն ալիմէրին տախի տըգաթընը ճէլպ իթմէլի տիր :

— Սէլանիք վիլայէթինտէ Գա- սանտա գաղապընտա Մարիանա պիւր գատըն գօճասը Բէթթօյը, զիյատէսի իլէ սէվմէքտէ իքէն, պունուն Բիմէֆթէ նամ պիւր գարը իլէ միւնասէպաթը օլմասընտան շիւհհիլէնէրէք անը թագըպ իտէր, վէ հազըգաթ պիւր կիւն շիւպհէ- սի թատիղ օլընուր : Մարիա գօ- ճասընըն պու հալիլինտէ ֆէվգէլա- տէ հիտտէթլէնէրէք, ինթիգաճ ալմագ իչիւն իւզէրինէ պիւր պը- չագ ալուպ, Գիմէֆթէլին էվինէ կիտէր Օրատաիքիգատընլարլիսան լէ պիւր թագըմ եէքտիկէրինէ հա- գարէթ իթիթէտէն սանրա, Մա- ըիա պըլաղը չըգարուպ Գիմէֆ- թէլին կէօյսինէ սօգար, պու օլ տագիգատա էօլիւր : Մարիա տէր- տէսթ օլընուր վէ իսթիլթագըն- տա սօվուգ գանլէ հէր չէյի սէօյ-

լէր : — Քէլա Սիւնիթ վիլայէթի տախիլինտէ քէօյտէ պիւր թիւրք կէճէնին պիւր վագթընտա պիւր- սէպէպ խատիլէ նամ գարընը ուլգուտա իքէն պալթա իլէ գաթը իթմիշ տիր :

— Իզմիր ճիվարընտա պիւր գա- տըն զէվճի իլէ գալիլալաղընը էնտտէ սաթըրը չէքուպ գօճա- սընըն պաշլէնա էնտիլմիշ վէ աղըր սուրէթտէ անը հարէլէմիշ տիր :

ԱԶԴ

Ս. Թ. Տ. Պօրաճիէֆ նոր դեղարտն մը բացած է «Չոր Պօրիս» փո- ղոցը Կ. Սթիւրօֆի կալուածին մէջ, Գիւլարանը պէտք ունի օգ- նական դեղագործի մը և աշակերտի մը :

ՆՈՐ

ԵՐԳԱՐԱՆ

ԿԱՍ

ՄՐՄՈՒՆՁ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Կը հախուշի «Իրաւունք» ի խըմ- բագրատունը :

ԳԻՆ 1 Ֆրանգ

Բացուած է բաժանորդագրութիւն

ՀԱՅԵԼԻ

Ազգային և Զաւեշտական

Շարաթահանգէսի

Գ. Տարի

Պուկարիոյ համար տարեկան 10, վեցսմսեան 5 ֆրանք. Արտա- սահման 12, վեցսմսեան 6 ֆրանք. Հասցէ . ՏԻՐԱՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ռիշ Տաւիօման Գ. Ստեփան (Պուլկարի) Վառնա

ԶԱԽԻՐԻ ԲԻԱՑԱՍԸ

Վառնա, 18 ֆեբրուար

Պուլկարի Վալիս, լիպրա 55-58 հէք. 8.80.0.25 ֆ. Արապա, 55-60 հէք. 9.11.20. Արապա 42-50 հէք. 6.20.6.40 ֆ. Պապուր 100 քիլ. 12-13 ֆ. մալընա կէօրէ : Մարտ 55-57 լիպրա. ֆիլ 6.6.5. Եիւնտէ 20-30 արապա վէ 20-25 վալիս պուլկար, 3-5 արապա ար- բա կէլմէքտէ տիր : Պապուր 1-2 արապա : Արապա մուսթէլէսի նաթօլէօն 21 ֆ. հիսապը իլէ :

Отговорникъ Ю. Н. Пекаревъ
Печатница "Взаимность" — Варна